Cena pojedyńczego egzemplarza 40 fenigów.

№ 65. SOSNOWIEC, wtorek dnia 16 marca 1920 roku. Rok XV.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych.

PRZEDPŁATA. Wraz z Kur. Przem. Handl. Rzemieślniczym kwartalnie marek 24.50 dla miejscowych; dla za miejscowych prenumeratorów kwartalnie mk. 28.50. Miesięcznie dla miejcowych 8.50, dla zamiejscowych 9.50, za odnoszenie do domu mk. 1.50. Pocztą w Królestwie mk. 28.50 kwartalnie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 4, w tekście Mk. 5, po tekście — reklamy Mk. 2. Nekrologi Mk. 2, Zwyczajne Mk. 1,50. Drobne 30 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 2.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dębińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej ra. — —

Kierownik Literacki J. MACIEJOWSKI.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12—2 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1

My, Niemcy a plebiscyt.

Niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę na małą stosunkowo do niemiec akcję dla propagandy plebiscytowej. „Trybuna" lwowska w jednym z ostatnich numerów takie czyni w tej sprawie uwagi:

I znowu z bólem wielkim przychodzi nam wytknąć niedołęstwo i bezczynność polskich czynników rządzących —

Kwestja plebiscytu w Cieszyńskiem, na Śląsku Górnym, a przedewszystkiem na Mazurach jest naszą raną ropiącą. Cóż z tego, że prawo słuszności jest za nami, skoro o wynik plebiscytu walczyń musimy. Stosunki ułożyły się tak, że zwłaszcza ziemię mazurską możemy bardzo łatwo stracić.

Odczuwa to instynktownie społeczeństwo nasze i zbiera składki na cele plebiscytowe, ale akcja jest nie zorganizowana, składek wiele, czasem nie zawsze naglących. W ostatnich np. czasach pod wpływem entuzjazmu zaroiły się składki na flotę polską. Myśl piękna, ale — flotę może kupić państwo nawet nieco później, a tymczasem stracić możemy całe obszary ziemi.

Widzimy zapał szczery w Polsce i cieszymy się z niego gorąco, ale, niechże on będzie także mądrze wyzyskany.

Przykładem, jak pojmują znaczenie plebiscytu niemcy, są następujące fakty:

Rząd niemiecki przy udziale całego przemysłu i wszystkich stronnictw, z komunistami i spartakowcami na czele, czyni ostateczne wysiłki, aby uratować dla Niemiec zagrożone obszary plebiscytowe. Na ten cel Niemcy wydają miljardy. Organizują całą armję agitatorów, przdbiegłych i wytrawnych, nieprzebierając w środkach i nie szczędząc żadnych ofiar, nawet najkosztowniejszych.

Niemieckie cele plebiscytowe popiera przedewszystkiem wielki przemysł niemiecki, któremu najwięcej zależy na utrzymaniu Górnego Śląska przy Niemczech. W całej Rzeszy zapowiadają, że pracowników, pochodzących z dzielnic plebiscytowych, zwolni się na czas potrzebny do wzięcia udziału w plebiscycie bez pozbawienia płacy za dnie stracone. Wielka fabryka Menusfelda ogłasza, że robotnicy otrzymają na czas głosowania ponad przepisane umową wywczasy sześciodniowy urlop z całkowitem wynagrodzeniem.

Tak postępuje rząd niemiecki.

A rząd polski?

Niestety, o jego podobnej pracy nic prawie nie wiemy. Wiemy, że rząd nasz ma wiele trosk, ale to chyba jedna z najważniejszych spraw!

Bezczynność jest w tej sprawie poprostu okropna. I jeżeli ona dłużej potrwa, na nic się nie przydadzą perliste wybuchy naszego społeczeństwa.

Obyśmy byli fałszywymi prorokami. J.

Co Niemcy wydały entencie?

(„Berl. Tagebl.") Dotychczas Niemcy spłaciły lub wydały entencie zgodnie z brzmieniem traktatu pokojowego następujące wartości (obliczone w miljonach marek złotych):

1. Kopalnie Saary	1.000
2. Niemieckie przedsiębiorstwa zagranicą	12.000
3. Majątek państwowy na terenach odstąpionych	6.600
4. Flota handlowa	8 250
5. Węgiel	270
6. Maszyny	150
7. Materjał kolejowy	750
8. Kable	66
9. Pozostawiony na skutek działań wojennych materjał wojskowy i państwowy	7.000
10. Koszty okupacji	666
Razem	36.722

Należy w dalszym ciągu dodać do tego wartość jeszcze nie ukończonego wydawania bydła—390 miljonów marek złotych; barwników—200 miljonów; żądania w stosunku do Austrji, Węgier, Bułgarji i Turcji w sumie 7.000 marek.

Plebiscyt na kresach zbyteczny.

Na ostatnim zjeździe delegatów wszystkich gmin i miast okręgu Wileńsko-Grodzieńskiego, uchwalono jednogłośnie przy wielkim entuzjazmie wniosek prezydenta Wilna Witolda Bankowskiego, że tylko niezwłoczna inkorpo-

racja kresów wschodnich do Polski zapewni im pełny rozwój gospodarczy, że wcielenie do Polski, jest niezłomną wolą ludności kresów i że plebiscyt, wobec wyraźnego stanowiska politycznego kraju, jest zbyteczny.

Zjazd wzywa Sejm do niezwłocznego proklamowania inkorporacji.

Wśród gorących okrzyków „niech żyje Polska" — przewodniczący Konrad Niedziałkowski ogłosił uchwałę zjazdu za jednogłośnie przyjętą.

Przewrót w Berlinie.

Brygada Ehrhardta w Berlinie.

Dnia 13 b. m. o godz. 5 rano wkroczyły kontrrewolucyjne wojska do Berlina. Brygada Ehrhardta weszła z orkiestrą na czele i ze staremi sztandarami wojennemi. Sicherheitswehr, który pozajmował ulice, broniąc dostępu do dzielnicy Wilhelma, opuścił swoje posterunki. Minister obrony krajowej Noske, który do godz. 5 rano urzędował w swej kancelarji, znikł następnie i miejsce jego pobytu jest obecnie nieznane.

Wszystkie budynki rządowe w Berlinie, oraz gmachy publiczne zostały zajęte przez wojska kontrrewolucyjne. Straż bezpieczeństwa przeszła do ich szeregów.

W różnych punktach miasta ustawiono karabiny maszynowe i armaty, a żołnierzy uzbrojono w ręczne granaty. Biuro Wolfa jest chronione przez wojska Rzeszy.

Pruski prezydent ministrów Hirsch oraz minister sprawiedliwości Rzeszy Schiffer, znajdują się pod strażą we własnych mieszkaniach. Wydano rozkaz aresztowania Erzbergera, nie znaleziono go jednak dotychczas.

W sobotę przed południem panował w Berlinie zupełny spokój. Dotychczas wcale nie widać skutków ogłoszenia generalnego strajku. W okręgach zewnętrznych miastach organizuje się podobno opór ze strony robotników.

Odezwy nowego rządu.

Kancelarja państwa wydała następujące oświadczenie:

Dotychczasowy rząd Rzeszy przestał istnieć. Cała władza państwowa przeszła w ręce generalnego dyrektora Kappa z Królewca w Prusach Wschodnich jako kanclerza Rzeszy i pruskiego prezydenta ministrów. Naczelnym wodzem a równocześnie ministrem wojny mianowany został przez kanclerza generał piechoty Lüttwitz. Utworzony będzie nowy rząd pod hasłem porządku, wolności i czynu.

Podpisani:
baron von Lüttwitz generał piechoty
generalny dyrektor *Kapp.*

Równocześnie pojawiło się drugie rozporządzenie, podpisane przez generalnego dyrektora, Kappa, które opiewa:

Mandat Zgromadzenia narodowego, upoważniający do przygotowania konstytucji i zawarcia pokoju wygasł. Na dalsze urzędowanie Zgromadzenia narodowego nie zezwala się. Próba odłożenia wyborów na czas dalszy i przedłużenia tym samym mandatów Zgromadzenia narodowego jest sprzeczna z wolą narodu. Uchwalona niedawno konstytucja, traktowana jest przez obecne Zgromadzenie narodowe, jako świstek papieru. Większość Zgromadzenia domaga się już wyboru prezydenta Rzeszy, nie przez głosowanie ogólne, lecz przez parlament. Zgromadzenie narodowe zostaje wskutek tego rozwiązane. O ile porządek wewnętrzny będzie przywrócony, powróci się do stosunków konstytucyjnych.

Podpisano: kaclerz Rzeszy *Kapp.*

Równocześnie pojawiło się rozporządzenie Kappa, jako pruskiego prezydenta ministrów, rozwiązujące pruskie zgromadzenie narodowe.

Nowy rząd, który utworzył się w Berlinie obiecuje dalszy rozwój spokojny państwa nie drogą reakcyjnego zwalczania przeciwników a drogą zaprowadzenia porządku i poszanowania świętości praw każdego.

Stary rząd, który znajduje się w Dreźnie wydał odezwę do narodu w której nawołuje do obrony prawowitego rządu tj. siebie, rozwiązanie Zgromadzenia Narod. nazywa gwałtem a przewrót cały obłędem. Każe on się skupić wszystkim dokoła siebie. Odezwę z datą 13 bm. podpisali: Bauer, Noske, Giesberts, Müller, Koch i Gessler.

Ludendorff i Helfferich inspirowali przewrót.

WIEDEN. Pisma berlińskie donoszą, że inspiratorami przewrotu monarchistycznego byli Ludendorff i Helferich, którzy mają w odpowiedniej chwili stanąć na czele rządu.

Przewrót objął obronę Rzeszy i policję bezpieczeństwa i zatoczył szersze kręgi, aniżeli się zdawało. Wszystko dowodzi, że rządy republikańskie nie zadowolniły Niemców.

Republikę niemiecką zdaniem prasy niemieckiej obalili nacjonaliści niemieccy t. j. klika radykalnej prawicy, która pozyskała sobie i koła wojskowe.

Prezydent republiki niemieckiej Ebert uciekł.

WIEDEN. Dotychczasowy prezydent Republiki niemieckiej Fryderyk Ebert (soc.) opuścił wczoraj wieczorem mieszkanie przy Wilhelmstrasse w Berlinie i znikł. Miejsce jego pobytu jak również kanclerza Bauera nie jest znane.

Wyjechał także z Berlina minister wojny Noske, który popierał namiętnie reakcjonistów na każdym kroku w armi i ułatwiał pośrednio spisek.

Hohenzollernowie czyli Wittelsbachy?

WIEDUN. Według wiadomości z Berlina nowy spiskowy rząd nie utrzyma się długo. Przewrót ma obecnie charakter monarchistyczny. Należy oczekiwać, zdaniem prawicowych pism, powrotu Wilhelma. Być może, że zamiast Hohenzollernów proklamowaną będzie w Niemczech dynastja Wittelsbachów.

Rząd Bauera Eberta nie istnieje.

BERLIN. (tel. wł.) Rząd Bauera Eberta nie istnieje. Brygada morska Ehrhardta skoncentrowana w Döberitz w sile kilku tysięcy ludzi wkroczyła do Berlina i o godz. 4.30 rano zajęła dworzec i zwierzyniec, a następnie ul. Wilhelma. Wysłane przeciwko niej policja bezpieczeństwa i oddziały obrony krajowej (Reichswehry) odmówiły posłuszeństwa rządowi i zostały odwołane do swych kwater. Ustępujący rząd Bauera wydał odezwę do robotników Niemiec, wzywającą do strajku generalnego. Gener. dyrektor Kapp obwołany został dyktatorem i zajmuje miejsce kanclerza Bauera i pruskiego prez. ministrów. Na Naczelnika wojskowego i ministra wojny powołano gener. Lüttwitza.

Ultimatum kontrrewolucjonistów.

Rząd Bauera usiłował do ostatniej chwili powstrzymać wojska kontrrewolucyjne od wkroczenia do Berlina. Próby te jednak nie udały się. Kontrrewolucjoniści wystosowali w końcu do dawnego rządu ultimatum zawierające 4 punkty: 1) utworzenie nowego gabinetu wyłącznie z fachowców, 2) mianowanie na miejsce Noske'go ministrem obrony krajowej któregoś z generałów, 3) amnestja dla Kapp'a i innych aresztowanych osobistości, 4) amnestja dla żołnierzy, wchodzących w skład brygady marynarki Ehrhardt'a.

Gabinet Rzeszy obradował do g. 5 rano nad tem ultimatum i po długiej dyskusji odrzucił je.

Mimo wszystko jednak, aby uniknąć walk ulicznych i wojny domowej postanowiono wycofać z ulic wszystkie wierne wojska.

Rząd republikański uciekł z Berlina.

„Lokal Anzeiger" donosi, że dawny rząd odrzucił propozycje stawiane przez morską brygadę Ehrhardta, która postawiła ultimatum do 7 godz. rano. Rząd opuścił następnie Berlin w automobilach, bez złożenia urzędów przez członków.

Brygada Ehrhardta nie natrafiając nigdzie na opór, wkroczyła do Berlina z czarno biało czerwonemi chorągiewkami i obsadziła dzielnicę, w której mieściły się biura rządu.

Program kanclerza Kapp'a.

Z otoczenia nowego kanclerza Kapp'a oświadczają, że należy zaznaczyć, iż nowy rząd niema nic wspólnego z ruchem monarchicznym. Ma on jedynie na celu utworzenie władzy porządku. Nowy rząd chce w lojalny sposób wypełnić traktat wersalski i pragnie przeprowadzić nowe wybory do Zgromadzenia Narodowego.

Ostatni manifers rządu Bauera Eberta.

Ostatnim czynem dawnego rządu było wydanie manifestu do wszystkich robotników niemieckich wzywającego do strajku generalnego. W odezwie tej powiedziano:

Robotnicy! Militarno - polityczny sztab oraz marynarska dywizja Ehrhardta maszerują na Berlin, aby wymusić przekształcenie rządu Rzeszy. Landknechci chcą obsadzić na stanowiskach ministrów reakcjonistów. Nie chcemy ugiąć się przed tym militarnym naciskiem. Nie robiliśmy rewolucji po to, aby uznać z powrotem krwawe rządy landknechtów. Nie chcemy współpracować z przestępcami bałtyckimi.

Towarzysze! Musielibyśmy się przed wami wstydzić, gdybyśmy inaczej działali. Działaliśmy w myśl waszych wskazówek, aby zapobiec powrotowi krwawej reakcji. Strajkujcie, zaniechajcie wszyscy pracy, pozbawcie tchu obecną dyktaturę militarną, walczcie wszelkiemi środkami, aby utrzymać republikę. Jeden jest tylko sposób zapobieżenia powrotowi Wilhelma II, tym sposobem jest wstrzymanie tej chwili całego gospodarczego życia. Niechaj nikt nie ruszy od dziś ręką. Żaden proletarjusz nie powinien pomagać dyktaturze wojskowej. Strejkujcie na całej linji".

Odezwę tę podpisali wszyscy socjalistyczni ministrowie.

W bolszewickim raju.

Dziennik Białostocki" pisze:

„Osoba, która przed kilku dniami przybyła z Piotrogrodu, opowiada, że obecnie płacą tam za funt chleba 250 rubli, za gęś 1100 rubli, za funt maku 2400 do 2500 rb., za funt cukru piasku 800 rb., za funt cukru kostki 1100 rb. Od dłuższego czasu mieszkańcy bogatej niegdyś stolicy Rosji jedzą mięso z psów. Ale i funt takiego mięsa kosztuje 400 do 500 rb. funt mięsa wołowego dosięga cen wprost bajecznych. Kiedy niekiedy można kupić ser i kawior w kooperatywach komunistycznych. Chleb kartkowy zawiera w sobie: 30 proc. owsa, 20 proc. żyta, 10 proc. kory z drzewa jodłowego.

Wybitny pisarz rosyjski, Dymitr Mereżkowskij, bawiąc chwilowo w Mińsku, przyjął redaktora dziennika „Mińskij Kurjer" i miał z nim dłuższą rozmowę o bolszewiźmie. Na zapytanie, jak długo bolszewizm trwać może, Mereżkowskij odpowiedział, że zależy to od interwencji Europy. Jeśli interwencja nastąpi, to bolszewizm szybko będzie zlikwidowany.

W przeciwnym razie obecne straszne położenie bardzo długo trwać może. Wobec bierności mas rosyjskich o pokonaniu bolszewizmu z wewnątrz mowy być nie może.

Mereżkowskij w wywiadzie dowodzi, że interwencja Europy jest niezbędna. Jeśli bolszewicy przerwą otaczające ich koło, to w swym pędzie imperjalistycznym runą na Europę i możliwem jest, że bolszewizm pochwyci w swe ręce całą Europę, świat cały. Kataklizm całej ludzkości byłby wówczas nieunikniony.

Bolszewicy mówią, że niosą Zachodowi nową kulturę; zdaniem Mereżkowskiego, to nie kultura, lecz barbarzyństwo. Bolszewicy są tylko burzycielami. Twórczymi nie są w żadnym zakresie i być nimi nie mogą.

Z Górnego Śląska.

Kontrrewolucja berlińska a G. Śląsk.

BYTOM. (tel. wł.) Po przewrocie berlińskim spodziewają się niemcy śląscy dla Górnego Śląska zasadniczych zmian. Nadzieje te opierają głównie na tem, że nowym głównodowodzącym jest gen. Lüttwitz. Gen. Lüttwitz przed okupacją Górnego Śląska był dowódcą wojsk, które stłumiły powstanie górnośląskie i potem tak po katowsku obchodziły się z ludnością polską. Niemcy są zdania, że nowy rząd nie uzna traktatu pokojowego i w ten sposób i plebiscyt na Górnym Śląsku stanie się bezprzedmiotowy. Władze okupacyjne licząc się z sytuacją poczyniły odpowiednie zarządzenia.

Niemcy o korzystnem dla Polski wyniku głosowania.

KATOWICE. Niedawno hakatystyczna „Ostdeutsche Morgenpost" stwierdziła, że głosowanie na G. Śląsku wykaże większość po stronie polskiej. Obecnie „Schlesische Zeitung" omawiając doniesienie o starciach między Czechami a Polakami kończy artykuł swój słowami: „Przypuszczać należy, że głosowanie wypadnie na korzyść Polaków, którzy rozporządzają większością ludności".

Agitacja w konfesjonałach.

RYDUŁTOWY. Tutejszy ks. kapelan Nowak dowiedziawszy się w czasie spowiedzi od spowiadającego się p. S., że jest Polakiem, odezwał się: „Broń nas Boże od Polski"!

Jest to ten sam ksiądz, który w swoim czasie również przy spowiedzi powiedział siostrze p. L. Konieczuego: „Gdybym był na miejscu grenczucu, tobym was wszystkich wystrzelał".

Komentarze zbyteczne.

Defraudacje węglowe.

KATOWICE. Tutejsza dyrekcja kolejowa donosi, że w Laurahucie wykryto szajkę trudniącą się defraudowaniem wagonów z węglem. Duszą tego przedsiębiorstwa był zwolniony ze służby asystent kolejowy, Zuber, z Laurahuty.

Trup kobiety.

SŁUPNA W wąwozie pomiędzy Słupną a Brzeskowicami znaleziono zwłoki kobiety. Jest to trup zamordowanej robotnicy.

Telegramy.

Komunikat sztabu generalnego.

(P. A. T.).

WARSZAWA, 15.III 1920.

Na północ od Drysy w rejonie Wołyńce nasze patrole otoczyły i wzięły do niewoli placówkę bolszewicką w sile 42 ludzi i 1 karabin maszynowy. Na odcinku poleskim na wschód od Mozyrza nieprzyjaciel forsownie grupuje rozbite oddziały, podwozi posiłki, prowadzi energiczne wywiady. Nieprzyjacielska artylerja ostrzeliwiła nasze pozycje w rejonie Rohaczewa, na północ od Zwiahla. Jednocześnie ogniem większej artylerji była ostrzeliwane też kolej w rejonie Baczewa.

Koniec strajku w stolicy.

WARSZAWA. (PAT.). Dziś rano robotnicy wszystkich fabryk i warsztatów metalowych powrócili do pracy. Wczoraj odbył się w tej sprawie wiec NZR., na którym uchwalono potępić akcję zmierzającą do wywołania strajku powszechnego w Warszawie, uznając ją za zbrodnię przeciw państwu. Z powodu odezwy prezydenta miasta, nawołującej do zorganizowania się społe-

czeństwa do walki z politycznemi strejkami utworzyła się komisja samopomocy społecznej urzędująca w Stowarzyszeniu techników. W ciągu dnia wczorajszego zgłosiło się do niej do zapisu kilka tysięcy robotników do prac technicznych i pomocy w szpitalach i przytułkach.

Rokowania z Rosją

WIEDEŃ. (PAT.). „Der neu Tag" donosi, że w Wiedniu odbywają się rokowania w celu podjęcia gospodarczych stosunków z Rosją. Układy jednak toczą się z przeciwkami rosyjskiemi, a nie z kołami oficjalnemi Rosji.

Rząd a strajki.

WARSZAWA. Prez. ministrów oświadczył delegacji Rady Zw. Zaw., która z powodu objęcia elektrowni miejskiej przez władze wojskowe domagała się objęcia z powrotem zarządu przez władze cywilne, że rząd zajmując w tej sprawie stanowisko bezstronne jest zdania, iż solidarność robotników w strejkach w instytucjach użyteczności publicznej jest niemoralna. Rząd nie dopuści do pozbawienia ludności światła i uruchomi elektrownię, a nie mając gwarancji, że strajk się nie powtórzy władz wojskowych usunąć nie może.

Rewolucja berlińska a koalicja.

WIEDEŃ. (PAT) W kołach finansowych panuje przekonanie, że rewolucja niemiecka jest narażeniem się na ciężkie przesilenie, które opóźni gospodarczą odbudowę Niemiec. Przewrót w Niemczech jest niebezpieczny dla układów wersalskich. Niemcy stoją w obliczu ciężkich walk wewnętrznych, to też koalicja będzie musiała ostatecznie zdecydować, czy chce zniszczyć Niemcy ogniem i mieczem, czy też zmienić traktat z Wersalu i St. Germain.

Przeciw rewolucji berlińskiej.

CARNAROON (PAT) Okolice Nadrenji i okręgi przemysłowe w Westfalji opowiedziały się przeciw przewrotowi berlińskiemu.

Strejki w Niemczech.

CARNAROON (PAT) W okolicach Nadrenji, w Westfalji, we Frankfurcie, Norymberdze, Magdeburgu i Wrocławiu proklamowano strejk generalny. W Berlinie zamknięto wczoraj popołudniu kilka fabryk z powodu strejku robotników.

Ustrój republikański pozostaje

NORDDLICH (PAT) Rząd oznajmił poraz wtóry przedstawicielom prasy, że pozostaje przy ustroju republikańskim i dotrzyma dawniejszych zobowiązań. Gabinet nie jest jeszcze całkowicie ukonstytuowany.

Czesi narzędziem Niemców.

PARYŻ (PAT). Dzienniki tutejsze, omawiając wydarzenia na Śląsku Cieszyńskim, zaznaczają, że są one wynikiem przeciw koalicyjnej agitacji aranżowanej przez rząd niemiecki. Możliwość tego podżegania przypisują dzienniki ustępliwości władz koalicyjnych, która rozzuchwaliła agentów podniecających wzburzone umysły. (A więc prasa francuska przypuszcza, że Czesi mordują Polaków na Śląsku Ciesz. wskutek dyrektyw otrzymanych z Berlina. Przyp. Red.)

Kronika telegraficzna.

— Parlament francuski uchwalił we czwartek prawo, rozszerzające zakres działalności prawnej związków zawodowych.

— Projekt ustawy o wznowieniu stosunków politycznych między Francją a Watykanem został złożony w Watykanie.

— Ameryka dostarczy Austrji 200 tys. tonn mąki w ciągu 2 miesięcy.

— Rada Najwyższa postanowiła ostateczną decyzję w sprawie Besarabji, powierzyć układom między Rumunją a Rosją sowiecką.

KRONIKA.

— **Ograniczenie ruchu pociągów** na kolejach państwowych polskich rozpocznie się z dniem dzisiejszym.

— **Poszukuje pracy przez Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy** w Sosnowcu Biuralistów razem 243, Maszynistek 30, Nauczycieli razem 9, Ochroniarek 18, Pielęgniarek 2 Felczerów 1. Sklepowych razem 92, Inż. mech. 3, Inż. elek. m. 4, Techników 9, Techników elek. mont. 2, Magazynierów 16.

— **Z wieców plebiscytowych.** W dniu 13 b. m. w sokolni na Piaskach odbył się wiec plebiscytowy, który zagaił p. Kwiatkowski, powoławszy na przewodniczącego p. Wolffa, poczem p. Frąckiewicz w odczycie dłuższym mówił o znaczeniu Śląska Górnego dla Polski, biorąc pod uwagę jego historyczny rozwój i dzieje. Zebrani na wiecu uchwalili rezolucję treści następującej:

Zgromadzeni na wiecu w sokolni na Piaskach w dniu 13 marca r. b. w sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku pracownicy T-wa Czeladź, zdając sobie sprawę z wielkiej doniosłości, jaką jest dla kraju przyłączenie ziem zachodnich a w szczególności G. Śląska uchwalają: do czasu plebiscytu opodatkować się w następującej wysokości: zarabiający do 500 mk. miesięcznie płacą minimum pół mk., zarabiający ponad 500 mk. minimum 1 mk. miesięcznie. Składki będą potrącane z zarobku przez zarząd kopalni. Oby więcej takich pracowników!

— **Andrzej Majewski,** właściciel piekarni przy ulicy Miłej złożył na plebiscyt mk. 100.

— **Kooperatywa „Koła Polek".** By ulżyć niedoli tych, co chcą i umieją pracować społecznie, w najcięższych częstokroć warunkach, Koło Polek postanowiło utworzyć dla swych członkiń współdzielnię spożywców, opartą o ogólnokrajowy związek kooperatyw i prowadzoną przez specjalistów. Udział wynosi 100 mk. Gdy wszystkie członkinie Kół poprą powziętą inicjatywę, przybędzie ogółowi naszemu nie tylko instytucja samopomocy ekonomicznej, ale i ważna placówka społeczna.

Zapisy i udziały przyjmuje Zarząd Główny „Koła Polek" w Warszawie, w Sosnowcu Zarząd Koła miejscowego w piątki od 6—7 w Gospodzie Żołnierskiej przy ul. Cerkiewnej.

— **Rektor Politechniki Warszawskiej** zwraca się niniejszem do rodzin, których członkowie, studenci Politechniki Warszawskiej, polegli podczas trwającej wojny, z prośbą o zakomunikowanie Sekretarjatowi Politechniki szczegółów, dotyczących osób poległych. Poza nazwiskiem i imieniem potrzebne są dane: szarża, data śmierci i miejsce wypadku.

Dane powyższe zostaną spożytkowane ku upamiętnieniu po wsze czasy w murach Uczelni nazwisk poległych bohaterów-studentów Politechniki Warszawskiej.

— **Ostrożnie z odkrywkami.** Pomiędzy Redochą a Puszkinem na terenie jednej z odkrywek kop. Hr. Renarda, dzierżawionej przez prywatnego przedsiębiorcę w dn. 10 bm. o godz. 2 pp. pewna kobieta kopiąc i zbierając węgiel w kotlinie, utworzonej przez wybrany grunt wierzchni, spodowała oberwanie się jednej ze ścian kotliny, która, spadając, przysypała ją całkowicie, grzebiąc kobietę zupełnie.

Zwłoki ofiary nieostrożności wydobyto. Należałoby, uwzględniając podobne wypadki, zwrócić uwagę władz kopalni i zarządu odkrywek na podobne niebezpieczne tereny, które winno się ogrodzić lub przynajmniej postawić na nich odpowiednie tablice z ostrzeżeniami tembardziej, że tuż obok odkrywek ciągnie się drogа w stronę Modrzejowa.

— **Dlaczego niektóre rynsztoki** uliczne są przepełnione rozsiewającą dokoła przemiłe zapachy cieczą. Dlaczego na niektórych domach niema numerów porządkowych a na skrętach i rogach ulic nazw tych ostatnich? Dlaczego brudne schody, sienie domów i kurytarze, choć jest jeszcze ciemno dość długo od zmroku do rana nie są oświetlane, a przez całą zimę nie były oświetlane? Dlaczego w podwórkach domów tolerowane są brudy i sterty śmieci i nawozu?

Dlaczego nikt z ojców miasta nie zainteresuje się porządkami w łaźni przy ulicy Kołłątaja? Dlaczego chłopcy na dworcach kolejowych i ulicach w dalszym ciągu handlują papierosami, demoralizując się?

Czekamy na te pytania odpowiedzi ludzi kompetentnych.

— **Pamiętajmy o środzie,** bo w tym dniu wieczorem w teatrze miejscowym odbędzie się przedstawienie „Ruchomego Teatru Żołnierza" o urozmaiconym programie na czele z komedją nie widzianą dotąd u nas p. t. „Zaręczyny pod kolami". Dochód z przedstawienia przeznaczono na żołnierza i plebiscyt.

Bilety jeszcze są w kantorze Rucińskiego.

— **Repertuar Teatru H. Czarneckiego** zapowiada na tydzień bieżący:

We wtorek: w Będzinie w teatrze „Corso" Barona hygańskiego", z obsadą pierwszorzędną i udziałem primabaleriny amerykańskiej p Elsy Russell.

W środę, z powodu wynajęcia sali, teatr nieczynny.

W czwartek na jubileuszowe przedstawienie St. Wolińskiego, artysty sceny naszej, pierwszy raz „Trójka hultajska" (Gałganduch).

W piątek w Dąbrowie „Baron cygański".

W sobotę dwa przedstawienia: popołudniu dla młodzieży „Alzatja", wieczorem poraz pierwszy „Krakowiacy i górale" Kurpińskiego.

W niedzielę dwa przedstawienia popołudniu wieczór humoru „Palestrant"; wieczorem „Baron cygański".

Na powyższe przedstawienia kasa dzienna teatru bilety już sprzedaje.

Z Czeladzi.

W dn. 6 bm. 1920 roku odbyło się XIX posiedzenie Rady Miejskiej w sprawie budowy dróg. Wobec nieobecności czasowego zastępcy burmistrza r. Sędziego Hermana, przewodniczył czasowy zastępca vice-burmistrza, ławnik Konieczny.

Sprawę referował r. Frączkiewicz, komunikując, że inż. powiatowy zawiadomił listownie Magistrat, iż na skutek starań Sejmiku Będzińskiego, Ministerjum Robót Publicznych przyznało 5 miljonów mk. zapomogi na wybudowanie w powiecie Będzińskim 70 km. najbardziej potrzebnych dróg. Zapomoga ta, jak wyjaśnił następnie mówca, będzie udzielona Wydziałowi Sejmiku w połowie w postaci pożyczki bezzwrotnej, w drugiej zaś połowie w postaci pożyczki ze spłatą na dogodnych warunkach. W sprawie tej Komisja Robót Publicznych Rady Miejskiej w Czeladzi odbyła posiedzenie, na którem uznała za najpilniejszą budowę drogi grodzieckiej, milowickiej i mysłowickiej ogólnej długości 31 kilometrów i zleciła opracowanie odnośnych projektów wyłonionej z pośród siebie podkomisji. Po zeznaczeniu doniosłości okazji skorzystania z pożyczki powiatowej i podania opracowanych przez Komisję projektów, r. Frączkiewicz prosi, aby Rada wypowiedziała się w tym przedmiocie i przyjęła wniosek Podkomisji, co też po krótkich debatach Rada uchwala.

Następnie zabiera jeszcze raz głos r. Frączkiewicz i odczytując protokuł Komisji Robót Publicznych, w którym Komisja proponuje prócz zaciągnięcia pożyczki na budowę dróg uchwalenie następujących spraw: 1) sporządzenie planu sytuacyjnego miasta, 2) poparcie w dalszym ciągu sprawy 3-miljonowej pożyczki, 3) skierowanie projektowanej linji tramwajowej przez Rynek i ulicę Bytomską, 4) zwrócenie się do Towarzystwa „Saturn", aby pokryło wspólne z miastem koszty reperacji mostu przejściowego koło młyna Jurczyńskiego, 5) odłożenie budowy mostu żelazno betonowego do czasu budowy linji tramwajowej i 6) dokonanie reperacji ulic Milowickiej, Krzywej i Mysłowickiej. Wszystkie te wnioski Komisji Rada uchwaliła jednogłośnie.

Z Dąbrowy.

Z inicjatywy radnych miejskich (niestety żydowskich tylko) i upoważnienia Zarządu miejskiego, przed kilku dniami przeprowadzono tutaj kontrolę przy sprzedaży chleba w piekarniach i rewizję tychże. Czynności tej dokonywał głównie jeden z radnych w towarzystwie zaproszonych świadków. Wyniki były bardzo ciekawe. Po sprzedaży chleba i ogłoszenia długiemu ogonkowi, że chleba niema już, w ubikacjach panów piekarzy znajdywano spore ilości chleba, pozostawionego dla

Urząd Walki z Lichwą

komunikuje:

Ponieważ ostatniemi czasy, od różnych instytucji i urzędów napływają listy i prośby o przydzielanie artykułów żywnościowych i towarów pochodzących z konfiskat, Urząd walki z lichwą i spekulacją w Będzinie podaje do wiadomości ogółu, że z konfiskat żadnych towarów nie wydaje wyjątek stanowią towary szybko psujące się jak: tłuszcze i t. p., zaznacza się również, że z takowych nie mogą korzystać pojedyncze osoby zarówno urzędnicy Urzędu walki z lichwą i spekulacją jak i innych Urzędów, zaś utworzone przy Urzędzie i jego ekspozyturach Komisje Rozdzielcze, będą co miesiąc przydzielać wszystkie towary pochodzące z konfiskat po ustalonych przez tąż Komisję cenach kooperatywom, Związkom, Magistratom dla podziału pomiędzy ludność, o czem za pomocą prasy podane będzie do wiadomości ogółu.

Jednocześnie Urząd walki z lichwą i spekulacją komunikuje dla wiadomości wspomnianych Kooperatyw, Zw. Magist., iż każdego miesiąca na 10 dni przed posiedzeniem Komisji Rozdzielczej, za pomocą miejscowej prasy podany będzie wykaz przedmiotów kwalifikujących się do podziału przez Komisję Rozdzielczą. 2655

siebie, krewnych, znajomych, dla pana radnego, co niema kogo posłać do ogonka no i oczywiście na pasek, bal nawet przyłapano kobietę, wynoszącą 10 bochenków tylnemi drzwiami, kupionych po paskarskiej cenie, na pasek. Sporządzono kilka protokułów do Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją, oraz odebrano niektórym przydział mąki.

Z powodu kontroli i rewizji, energicznego radnego dochodzą pogróżki, że zostanie zabity. Tak oto reaguje się na walkę z ogładzaniem ludności.

Rejonowy sposób sprzedaży chleba, przyjęty obecnie przez Radę miejską, na wniosek radnych i na skutek wyników rewizji, zabezpiecza każdemu jednakową ilość chleba bez wyczekiwania, szturmów i łamania żeber, o ile sposób ten będzie ściśle stosowany; będzie również wiadomo, ile bochenków chleba dają piekarnie z przydzielanej mąki. Przeciw tej inowacji bardzo protestowała grupa radnych, jakby dto proszonych przez piekarzy, zagrożonych tem, że chleb będzie sprzedany tylko na kartki, a nie na pasek.

Lichwa i paskarstwo wszędzie i na każdym kroku wzrastają u nas z zuchwałym cynizmem, bo panowie handlujący zatracili wszelki wstyd i poczucie uczciwości, z któremi walczyć potrzeba nie za pomocą grzywien, które paskarze uiszczają dzięki jeszcze lepszemu obdzieraniu konsumentów i śrubowaniu cen, lecz za pomocą kary chłosty lub co najmniej osadzania w ulu i ogłaszania nazwisk plakatami.

Dobrze we znaki, jak to mówią, dają się tutejszej ludności i panowie rzeźnicy i masarze, a szczególnie ci ostatni, którzy przed wieczorem sprowadziwszy fury bitych wieprzy, na rano już nic nie mają.

Państwowy Urząd Zbożowy w Sosnowcu

ogłasza

Konkurs

na pokrycie papą około 2000 metr. kwadr. dachu magazynu zbożowego na stacji w Granicy. Uprasza się o składanie ofert do dnia 20 marca r. b. w biurze Urzędu w Sosnowcu. 2689

Szczegółów dostarczy Urząd w godzinach urzędowych.

Fabryka torebek i skład papieru

J. Grajcar, Targowa 11

posiada na składzie torebki we wszelkich gatunkach i wielkościach. Dostawa do fabryk i kopalń. 2644

MYDŁO z zawartością 67 proc. tłuszczu

(ze znakiem J. Cweigenhaft)

2186 sprzedaje hurtowo w ilościach ograniczonych odnośnymi rozporządzeniami rządu Dla kooper-tyw, fabryk i kopalń ustępstwo.

J. CWEIGENHAFT Sosnowiec, Targowa Nr. 7-a.

UWAGA: Wobec podszywania się pod moją firmę, żądajcie mydła tylko ze znakiem J. CWEIGENHAFTA

Ekspedytorzy.

Dzielny młody fachowiec z długoletnim doświadczeniem w interesie ekspedycyjnym, ustosunkowany, z elegancką prezencją jest poszukiwany na stanowisko kierownika w dziale transportowym dużego Towarzystwa Ubezpieczań.

2362 Szczegółowe oferty z podaniem wykształcenia, dotychczasowego zajęcia i referencji pod „Transport" Biuro Ogłoszeń Buchweitz Warszawa, Marszałkowska 120. 2687

Obwieszczenie.

Na zasadzie rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych (Dz. U. P. N. 13 z 14 lutego 1920 poz. 72) wprowadzony został obowiązek osobistych świadczeń wojennych dla osób płci obojga w wieku od 17 — 50 lat życia

a) które uzyskały dyplom lekarski na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych bez względu na to czy złożyły przepisane rozp. M. W. R. O. P, z dnia 20.VI 19 r. Dz. P. P. N. 57 poz. 34 egzamin uzupełniający, czy nie.

b) które ukończyły conajmniej 6 semestrów medycyny na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych.

c) które posiadają wyszkolenie sanitarne (Felczerzy, dezynfektorzy, sanitarjusze-pielęgniarze itp.).

Powyżej wymienione osoby, zamieszkałe w obrębie m. Sosnowca winny zgłosić się do Magistratu m. Sosnowca (Wydział Policyjny II piętro) do dnia 19 marca r. b. celem zarejestrowania się.

MAGISTRAT

Sosnowiec, dn. 15 marca 1920 r. 2688

Czas uregulować przedpłatę.

Polskie Zrzeszenie

DYSTYLATORÓW

ORAZ

Wytwórców wódek i likierów

poleca wyroby swoich fabryk:

W WARSZAWIE:

Rektyfikacja Warszawska,
F. Jankowski,
St. Genali i S-ka,
J. Fuchs,
Spółka komandyt. Łęcki,
Ziółkowski, Miedzianowski i Adolf.

NA PROWINCJI:

K. R. Vetter w Lublinie,
M. Łuba w Łodzi,
Lipiński i Kędzierzawski w Łodzi,
M. Pikulski w Radomiu,
E. Bauer w Włocławku,
B. Tschoepe w Zduńskiej Woli,
Adolf Dauman w Chełmie,
Adolf Dauman i Michał Cheim w Ostrowcu,
Bolesław Wiśniewski w Opocznie,
Józef Bogusławski w Starej Wsi,
J. Spotowski w Płocku,
Karol Schütz w Lelowie,
M. Freund w Kaliszu.

Zamówienia do wykonania w ciągu 4—5 dni przyjmuje Biuro Zarządu

W WARSZAWIE, ul. MONIUSZKI 12, tel. 31-66 codziennie od godz. 9 do 2.

Adres telegraficzny: „Warszawa — Dystylatorzy".

2596

Śledzie

w nieograniczonej ilości mogą nabywać kopalnie, fabryki, magistraty, kooperatywy i związki żywnościowe 2675

w Państwowym Urzędzie Artykułów Pierwszej Potrzeby w Sosnowcu, Małachowskiego 11.

J. SCHABOWSKI

2009

Dąbrowa, ul. Kr. Sobieskiego L. 10

Skład maszyn do szycia, broni i rowerów.

POLECA:

Rewolwery, browningi, flowery, pistolety, bronie myśliwskie wszelkiego rodzaju. Sprzedaż nabojów, prochu, śrutu. Na składzie maszynki do golenia, brzytwy. Reperacja maszyn do pisania wszystkich systemów, broni, maszyn do szycia i rowerów.

MATKI powinni pamiętać, że tylko Lanolinowy puder dla dzieci

„Puder Dzidzi"

z marką Kogutek

natychmiast usuwa oprzałość i zaczerwienienie skóry **u dzieci.** hurtowa sprzedaż na Zagłębie,

w Skład. Apt. M. Jagiełłowicz, Sosnowiec.

Reprezentant Związku Handlowego Rad Opiekuńczych m. Częstochowy i Okręgu stale zamieszkały w Warszawie przyjmie

przedstawicielstwo poważnych firm na Warszawę,

jak również może załatwiać interesa handlowe dla stowarzyszeń, kooperatyw i instytucji społecznych

Piśmienne oferty pod adresem 2520

Warszawa Chłodna 39 m. 1

Mieczysław Geller.

BARDZO DUŻO OSÓB POLEPSZYŁO SWOJE ZDROWIE I TAKOWE UTRZYMUJE PRZEZ UŻYWANIE

PARYSKICH

PIGUŁEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH

D-ra KOWENA

(Dr. CAUVIN)

Oczyszczają krew i regulują czynności kiszek. Zawsze przynoszą ulgę.

Pigułki KOWENA

są do nabycia we wszystkich aptekach i w PARYŻU Fg. Sr. Denis 147.

Ostrzega się przed naśladownictwem. 2481

Skradziono asygnaty

Krajowej Kasy Pożyczkowej po rubli 100 241345, 241346, 241347, bilet wojskowy Mikołaja Musialika oraz weksel na 50 rb, wystawiony przez Konstantego i Wiktorję Matyjów. 2676

Osoba posiadająca

maszynę do robienia pończoch zechce zostawić swój adres w Redakcji dla K. K. 2677

Poszukuje towarzystwa

do wspólnej podróży na Kaszuby, w celu wynajęcia mieszkania na letnisko. Wiadomość w Administracji „Kurjera Zagłębia". 2690

Rower damski do sprzedania

Małachowskiego 16, parter. 2693

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy

Sadowa nr. 6 poleca służbę domową, rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu oraz rutynowanych biuralistów, biuralistki, maszynistki techników i t. p. Pośrednictwo bezpłatne. 1305

Wielka wyprzedaż

Kalendarzy Marjańskich i Św. Rodzina po zniżonej cenie. 2622

Potrzebna

od 15 marca uczciwa posługaczka bez życia. Kołłątaja 3, trzecie piętro. 2653

Krawcowa

do szycia bielizny potrzebna zaraz. Wiadomość Kościelna № 11 m. 7 Dobromilska. 2656

---

20 zdolnych meblowych

stolarzy przyjmie się na dobrych warunkach. Wiadomość Admin. Kurjera Zagłębia. 2634

Zgubiono dwie kartki chlebowe

na imię Julja Kreczkowska. 2684

Jest do odstąpienia suma 7000 rb.

z zaległymi procentami zabezpieczona na 1-szym numerze hypotecznym solidnej nieruchomości. Wiadomość w kancelarji Urzędu Gminy Zagórze. 2680

Wydawca: ANTONI MAZURKIEWICZ. Tłoczono „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 1.